

shift emphasis from different types of exercises to the active thinking activity of students and their interaction with the teacher and other students, which needs to be fluent in their design. The phenomenon of "learning through interaction" is analyzed. The article deals with the purpose, tasks, structure and stages of the project activity. On the basis of the English and German languages, the effectiveness of the method of projects for the formation of foreign interactive competence of students of higher education institutions has been proved. The article reveals the main drawbacks and advantages of the project activity. The process of organizing the project method, which consists of five stages, is considered. The basic requirements for using the project method are defined. The project activity is defined as one of the elements of the communicative approach, which consists of three components. It is determined that the main task of the method of projects is a concrete formulation of the problem on which students will work with interaction in the process of studying. The study was conducted with students of the second year of the Faculty of Foreign Languages of Ismail State Humanitarian University, their task was to prepare a project "Traditions, customs and holidays in English-speaking countries" and "Traditionen, Bräuche und Feiertage in den deutschsprachigen Ländern". During the academic year as part of familiarization with traditions and customs of the English-speaking and German-speaking countries, the students were offered material about holidays in these countries. The students themselves choose tradition or celebration that they liked the most and prepared a presentation, which included: the origins, key attributes and decorations, traditions associated with its celebration, festive attire, everyday habits. The project activity has opened up new skills and opportunities for students and increased their creative and intellectual potential.

Key words: interactive competence, cognitive activity, project method, presentation, "learning through interaction", lexico-grammar material, structural component, interaction, identification.

УДК 378.22

Віталій Третько

Хмельницький національний університет

ORCID ID 0000-0003-3608-1378

DOI 10.24139/2312-5993/2018.09/306-315

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ

У статті обґрунтовано важливість інформаційно-аналітичної компетентності у професійній підготовці майбутніх економістів-міжнародників, здатних до пошуку, відбору, аналізу, переробки та структурування інформації за допомогою сучасних засобів інформаційних технологій. Визначено сутність поняття інформаційно-аналітична компетентність економіста-міжнародника, її компонентний склад і розглянуто основні проблеми щодо її формування. Проаналізовано специфіку професійної діяльності економіста-міжнародника в контексті глобалізаційних, інтеграційних процесів та вимог ринку праці. Обґрунтовано педагогічні умови, що забезпечують ефективність формування інформаційно-аналітичної компетентності економістів-міжнародників.

Ключові слова: економіст-міжнародник, компетентність, інформаційно-аналітична компетентність, формування інформаційно-аналітичної компетентності, педагогічні умови.

Постановка проблеми. Міжнародна економічна діяльність ґрунтується на принципово нових підходах і демонструє різноманіття еволюційних векторів розвитку – політичного, економічного, соціально-культурного й освітнього. Реформування національної системи вищої економічної освіти зумовило необхідність визначення нових пріоритетів і структурно-змістових змін, що суттєво вплинуло на цілі й завдання професійної підготовки фахівців міжнародних економічних відносин в умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства. Усе більшого значення набуває питання підготовки майбутнього економіста-міжнародника до швидкого сприйняття й опрацювання значного масиву інформації, оволодіння сучасними засобами, методами і технологією роботи з інформаційними ресурсами. Одним із результатів сучасної економічної освіти є сформована на високому рівні інформаційно-аналітична компетентність (ІАК) випускника, яка забезпечує конкурентоздатність та можливість бути професійно мобільним на сучасному ринку праці (*Про основні засади розвитку інформаційного суспільства на 2007-2015 роки*).

Аналіз актуальних досліджень. Проблеми формування ІАК та інформаційно-аналітичної діяльності представлені в наукових працях В. Бикова, В. Варенко, Н. Грицяк, В. Захарової, О. Назначило, Л. Панченко, Л. Петренко, С. Шевченка, В. Ягупова та ін. Різних аспектів інформаційно-аналітичної підготовки фахівців торкалися в своїх дослідженнях вчені Л. Астахова, І. Кузнецов, Ю. Курносов, П. Конотоп, Н. Сляднева. Наукову й практичну цінність становлять фундаментальні студії з вивчення проблем формування інформаційного освітнього простору В. Бикова, Р. Гуревича, А. Гуржія, М. Жалдака, Гж. Кедровича, О. Кузнецова, А. Литвина, В. Монахова, Н. Морзе, Е. Полат, І. Роберт, О. Співаковського, Ю. Триуса та ін.

Об'єктивна потреба й соціальна значимість якісної професійної підготовки економістів-міжнародників в умовах інформаційного суспільства, актуальність питання ролі та місця сучасних інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності економістів-міжнародників, недостатня теоретична розробленість проблеми формування ІАК економістів-міжнародників і її впровадження в практичну діяльність закладів вищої освіти зумовили вибір проблеми й визначили **мету статті** – обґрунтувати практичні засади формування ІАК майбутніх економістів-міжнародників.

Під час дослідження використовувалися **теоретичні** (аналіз, синтез, індукція та дедукція, узагальнення) та **емпіричні методи** (анкетування, тестування, опитування, бесіди, спостереження), що дозволили визначити сутність, проаналізувати основні підходи та з'ясувати місце і роль ІАК економіста-міжнародника у процесі його фахової діяльності. Міждисциплінарний аналіз проблеми дослідження засвідчує, що системний розвиток ІАК постає з позицій філософських, психологічних і педагогічних теорій. У межах філософської парадигми сучасного розуміння процесу системного розвитку ІАК майбутніх економістів-міжнародників обґрунтовано

загальносвітоглядну проблематику використання можливостей інформаційних ресурсів і комп'ютерної техніки в царині економічної освіти й міжнародної діяльності; трансформації змісту професійної підготовки економістів-міжнародників для формування нового світогляду, мислення й розвитку інтелекту; пошуку нових способів взаємодії «людина – машина».

Виклад основного матеріалу. Розвиток сучасного інформаційного суспільства, всіх його структурних компонентів (науки, освіти, культури, виробничої сфери, інформаційних технологій) висуває підвищені вимоги до якості професійної підготовки майбутніх економістів-міжнародників як найважливішого чинника зростання ефективності діяльності. Майбутній економіст-міжнародник повинен мати фундаментальну теоретичну і практичну підготовку для виконання науково-дослідної, інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності. Крім того, особливе значення має розвинене вміння системно мислити, узагальнювати, аналізувати, сприймати інформацію, формулювати цілі, шукати шляхи правильного рішення міжнародно-економічних і дипломатичних проблем. У зв'язку з цим система вищої освіти повинна забезпечити необхідні умови для формування ІАК економістів-міжнародників, а саме, створити необхідне сучасне інформаційне освітнє середовище для пошуку, відбору, аналізу, переробки та структурування інформації за допомогою сучасних засобів інформаційних технологій. Особлива увага повинна акцентуватися на формуванні навичок і вмінь диференціації інформації; самостійного вибору й оцінки критеріїв, аналізу та інтерпретації різних точок зору; створення жорстких особистісних фільтрів, чітких способів відбору цінної інформації; складання алгоритмів пошуку та аналітико-синтетичної переробки, вилучення й перетворення інформації; поповнення і розвитку особистої системи знань (Баловсяк, 2004).

Професійна діяльність будь-якого фахівця в сучасних умовах інформатизації суспільства має яскраво виражений інформаційний характер і кінцевий успіх цієї діяльності буде залежати від успішності функціонування фахівця в інформаційному просторі. Отже, базовою складовою професійної діяльності економіста-міжнародника є інформаційна складова, яка відображає необхідність ефективного використання інформації для вирішення професійних завдань (Варенко, 2014; Захарова та Філіпова, 2013).

Поняття «компетентність» розглядається нами як здатність і готовність застосовувати знання, уміння та особистісні якості для успішної діяльності в певній галузі. Інформаційно-аналітична компетентність є складником професійної компетентності. Спираючись на поняття «компетентність» та «інформаційно-аналітична діяльність», ІАК економістів-міжнародників можна визначити як здатність і готовність застосовувати знання, уміння та особистісні якості в процесі аналітико-синтетичної обробки та переробки інформації різних видів і форм з метою отримання якісно нового знання для

оперативного забезпечення процесу прийняття рішень у різних сферах економічної та міжнародної діяльності (Алфеева Е. Л. та Алфеева М. В., 2011).

Професійна діяльність економіста-міжнародника передбачає прийняття правильних міжнародно-економічних рішень, що потребують умінь якісно аналізувати економічну інформацію та прогнозувати розвиток економічних тенденцій відповідно до розвитку міжнародних відносин. В умовах сучасного інформаційно-насиченого середовища одним із найбільш важливих видів діяльності майбутніх економістів-міжнародників є аналітична діяльність, яка спрямована як на вміння знаходити, оцінювати й використовувати у своїй професійній діяльності необхідну інформацію, так і аналізувати, структурувати інформацію, володіти методами її якісно-змістовного перетворення (Половенко, 2012). Відтак актуалізується необхідність формування аналітичного та прогностичного мислення (особистісний компонент), знання змісту економічної та міжнародної діяльності (когнітивний компонент); володіння аналітичними методами (функціональний компонент), здатність критично осмислювати інформацію економістів-міжнародників (інформаційний компонент). ІАК як інтегрована якість особистості, виявляється в його готовності швидко адаптуватися до мінливих умов міжнародної економічної діяльності, у здатності опановувати необхідні фахові знання міжнародного рівня, оволодівати новими технологіями для досягнення бажаного результату, а також зорієнтованість на навчання протягом усього життя. Вона поєднує здатність пристосовуватися до непередбачуваних змін суспільно-економічного та професійно-виробничого характеру, переходити з одного виду діяльності в економічній галузі до іншого, адекватно реагувати на динамічні зміни ринку праці, швидко адаптуватися до нових професійних вимог в умовах нестабільної економічної діяльності; готовність застосовувати набуті професійні знання й уміння в змінній професійній ситуації, мати навички комунікації професійною іноземною мовою та уміння використовувати ІКТ в професійній діяльності (Отрощенко, 2007, с. 79).

Формування ІАК економістів-міжнародників має бути спеціально організованим, цілеспрямованим процесом, що передбачає створення оптимальних *педагогічних умов*, серед яких нами визначено такі: посилення мотивації майбутніх економістів-міжнародників до використання інтернет-технологій; проектування інформаційного освітнього середовища для забезпечення системного розвитку інформаційної культури; використання вправ на розвиток швидкості та гнучкості аналітичного мислення студентів; трансформація змісту професійної підготовки майбутніх економістів-міжнародників на основі міжпредметної інтеграції; забезпечення професійного іншомовного самовдосконалення на основі застосування інноваційних форм організації навчання; удосконалення проектної діяльності майбутніх економістів-міжнародників. У статті ми акцентуємо увагу на найбільш важливих (Шевченко, 2017).

Обов'язковою умовою, що визначає ІАК економіста-міжнародника, є кваліфіковане володіння сучасними інформаційними технологіями. Ефективним способом досягнення цієї мети є створення відповідного інформаційного освітнього середовища, залучення студентів до різних видів навчально-пізнавальної і практико-орієнтованої діяльності з різнобічним використанням інформаційних технологій.

Дидактичні можливості засобів ІКТ для формування ІАК передбачають реалізацію принципу зв'язку теорії з практикою навчання; організацію самостійної навчально-пізнавальної діяльності; застосування інтернет-ресурсів (відеопрезентації, навчальні сайти, електронна пошта, інформаційний пошук у мережі, телеконференції тощо); поєднання різних типів вправ та активних методів навчання; забезпечення іншомовного професійного спілкування через створення професійних (виробничих) ситуацій на заняттях; використання ділових ігор, інтерактивних методів навчання, тренінгів тощо).

Як основний засіб організації інформаційного освітнього середовища використовується система управління навчанням «Moodle», що містить такі інтернет-ресурси, як електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, аудіовідеоматеріали, інтернет-сайти, віртуальні співтовариства; до структури середовища відносимо матеріально-технічне, інформаційне, навчально-методичне забезпечення, нормативно-правову базу, ефективні засоби комунікації; цілеспрямована організація самоосвітньої діяльності студентів супроводжувана самостійним пошуком необхідних знань у гіпертексті, конструюванням певного власного освітнього середовища й індивідуальної освітньої траєкторії, постановкою (вибором) аналітично-орієнтованих задач, необхідністю ухвалення рішень щодо використання потенціалу середовища, виконання функцій управління власною діяльністю саморозвитку ІАК тощо. Ефективна співпраця досягається через створення атмосфери доброзичливості, взаємопідтримки та взаємоповаги у взаємодії педагогів і студентів, студентів між собою, а також з іншими членами інформаційного середовища на тлі спільного виконання завдань, набуття досвіду використання ІКТ.

Використання сучасних засобів ІКТ передбачає активне застосування пошукових систем мережі Інтернет (соціальних пошукових систем, щоденників, закладок, фото та відеосервісів), електронних банків інформації (електронних підручників, енциклопедій, навчально-методичних комплексів), електронної пошти; залучення студентів до участі в телеконференціях, веб-конференціях, форумах, чатах для оптимізації навчально-пізнавальної діяльності й забезпечення комп'ютерної комунікації між суб'єктами освітнього процесу. Це актуалізує перехід до особистісно орієнтованого навчання, який умотивовує розроблення типології структур індивідуальних систем професійних моделей підготовки

майбутніх економістів-міжнародників, пошук методів виявлення цих моделей, розроблення критеріїв і методик діагностики з використанням засобів ІКТ. Ефективність реалізації ІКТ стає можливою завдяки взаємоузгодженню трьох сфер їхнього застосування – аудиторних занять (педагогічні програмні засоби), електронних бібліотек (мультимедійні засоби, електронні підручники, енциклопедії, бази даних), Інтернет (соціальні сервіси, електронна пошта, скайп, телеконференції, чати, блоги, гіпертекстове середовище Вікі-Вікі тощо) (Білоус, 2014).

Посилення мотивації майбутніх економістів-міжнародників до використання інтернет-технологій передбачає максимальну увагу до індивідуальних освітніх можливостей, здатності саморозвиватися, потреб, бажань, мотивів, інтересів, професійних намірів та установок студентів для провадження ІАК в освітньому й професійному середовищі. Важливе значення має використання інтерактивних методів та організаційних форм навчання для розвитку навчально-інформаційних умінь, інформаційної готовності до професійного самовдосконалення у сфері цифрових технологій і саморозвитку (проблемні лекції, «мозковий штурм», тренінги із провідними фахівцями-практиками, презентації, проекти, обговорення інформації в електронних газетах і журналах).

Модернізація змісту професійної підготовки економістів-міжнародників має здійснюватися з урахуванням розвитку інформаційного лідерства держави, активною діяльністю відповідних інформаційно-аналітичних, PR-інституцій, а також інституцій, відповідальних за національну й міжнародну інформаційну безпеку. Зміст має розроблятися як комплексна цільова програма, орієнтована на кінцеві результати. Оскільки ІАК є інтегральною характеристикою особистості, компоненти якої стосуються роботи з інформаційними та комп'ютерними технологіями і телекомунікаціями в професійній діяльності і в повсякденному житті, то зміст навчальних дисциплін повинен бути спрямований на досягнення цього результату. Обов'язковим елементом змісту навчання має стати вирішення завдань з професійної сфери вже з перших кроків вивчення дисциплін комп'ютерного циклу. Крім цього, їх невід'ємною частиною має стати використання комп'ютерної техніки та інформаційних технологій на заняттях з професійно-орієнтованих дисциплін. Відповідно зміст освіти повинен мати інтегрований та міждисциплінарний характер, сприяти формуванню таких навичок: володіння основними методами, способами й засобами отримання, зберігання, переробки інформації; навичок роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією; навичок роботи з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах; здатність використовувати сучасні технічні засоби і інформаційні технології для вирішення комунікативних, аналітичних та дослідницьких завдань. Очевидно, що ці навички формуються, перш за все, при засвоєнні різних

інформаційних дисциплін. Суттєву роль відіграють дисципліни, що формують аналітичну складову професійної компетентності, яка передбачає сформованість таких навичок: використання сучасних методів аналізу і прогнозування подій у сфері міжнародних економічних відносин, здатності приймати оптимальні рішення. Вони є полем і платформою застосування нових методів, прийомів і форм роботи; технологій, які розвивають, пізнавальну, комунікативну та особистісну активність студентів, уміння орієнтуватися в інформаційному середовищі, здійснювати оптимальний відбір інформації, здатність абстрагуватися від традиційних установок і адекватно оцінювати інноваційні процеси в науці, технології, економіці, міжнародних відносинах. Все це сприяє виробленню відповідної організації інтелектуальної діяльності та стилю мислення, формуванню інформаційно-аналітичної компетентності (Половенко, 2012).

Удосконалення проектної діяльності майбутніх економістів-міжнародників відбувається на основі використання проектної технології навчання з інформаційною підтримкою. Переконані, що застосування проектної технології сприяє розвитку пізнавальних аналітичних навичок студентів, уміння самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, а також мобілізації її внутрішнього ресурсу для реалізації власних рішень, поступального збільшення особистісного потенціалу, розвитку критичного та інформаційно-творчого аналітичного мислення. Нами розроблено комплексні мультимедійні й телекомунікаційні проекти (дослідницькі, інформаційні, прикладні), виконання яких сприяє розвитку вмінь структурувати інформацію, інтерпретувати факти, робити висновки, формувати власні судження, працювати з текстовою, числовою та графічною інформацією, готувати дизайн презентації, створювати ієрархічну структуру всієї інформації в тексті, робити розрахунок анімації, застосовувати технології гіпертексту для створення меню та кнопок переходу. Проектна діяльність передбачає спільну навчально-пізнавальну, дослідницьку, творчу або ігрову роботу студентів, організовану на ґрунті комп'ютерної телекомунікації, що має загальну проблему, мету, узгоджені методи та способи розв'язання проблеми, спрямовану на досягнення спільного результату. Підвищенню ефективності проектної діяльності, розвитку інформаційно-аналітичної діяльності сприяють веб-квести, кейс-технології, «Mindjet Mind Manager», «Live Spaces» та «Windows Live Writer» сервіси (створення записів блогосфери та управління ними) (Ягупов, 2014).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Підсумовуючи зазначимо, що формування ІАК майбутніх економістів-міжнародників є однією з актуальних проблем у педагогічній теорії та практиці, що вимагає подальшого вивчення й вирішення. Очевидною є суспільна потреба в підвищенні якості процесу інформатизації економічної освіти: удосконаленні методології і стратегії відбору змісту, методів та форм

навчання, що відповідають завданням професійної діяльності майбутнього економіста-міжнародника в умовах інформаційного середовища; проектуванні й реалізації науково-методичних систем навчання, орієнтованих на розвиток інтелектуального потенціалу студентів, формування інформаційної та комп'ютерної грамотності, активності, толерантності, гнучкості, аналітичного мислення, інформаційної рефлексії й відповідальності; створенні та застосуванні засобів ІКТ, що забезпечують функції збирання, продукування, накопичення, зберігання і передавання інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алфеева, Е. Л., Алфеева, М. В. (2011). Структурирование ключевых компетенций для подготовки студентов к информационно-аналитической деятельности. *Современные информационные технологии и ИТ-образование. Москва: Московский государственный университет* (Alfieieva, E. L., & Alfieieva, M. V. (2011). Structuring core competencies with the aim to prepare students for information and analytical activities. *Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference on Modern Information Technologies and IT Education. Moscow: Moscow State University*).
2. Баловсяк, Н. В. (2004). Інформаційна компетентність фахівця. *Педагогіка і психологія професійної освіти*, 5, 21-28 (Balovsiak, N. V. (2014). Information competency of the specialist. *Pedagogy and Psychology of Professional Education*, 5, 21-28).
3. Варенко, В. М. (2014). Інформаційно-аналітична діяльність. Київ: Університет «Україна» (Varenko, V. M. (2014). *Information and analytical activity. Kyiv: University "Ukraine"*).
4. Захарова, В. І., Філіпова, Л. Я. (2013). Основи інформаційно-аналітичної діяльності. Київ: ЦУЛ (Zakharova, V. I., Filipova, L. Ya. (2013). *The principles of information and analytical activity. Kyiv: Centre of Educational Literature*).
5. Отрошенко, Л. С. (2007). Професійна компетентність майбутніх фахівців зовнішньоекономічного профілю: теоретичний аспект. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 1, 71-84 (Otroshchenko, L. S. (2007). Professional competency of future specialists in foreign trade: theoretical aspect. *Pedagogical process: theory and practice*, 1, 71-84).
6. Половенко, Л. П. (2012). Аналітична компетентність – ключовий складник професійної компетентності майбутніх фахівців з економічної кібернетики. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*, 1, 81-90 (Polovenko, L. P. (2012). Analytical competency as a key component of professional competency of future specialists in economic cybernetics. *Theory and practice of social systems management: philosophy, psychology, pedagogy, sociology*, 1, 81-90).
7. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства на 2007-2015 роки. Закон України (2017). *Відомості Верховної Ради України*, 11 (12), 123-124 (On the Basic Principles of the Information Society Development for 2007-2015: The Law of Ukraine. (2007). *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 11 (12), 123-124).
8. Білоус, О. В. (2014). Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору. Київ: Атака (Bilous, O. V. (2014). *Forming information and communication competencies in the context of the European integration processes with the aim to create information educational space. Kyiv: Ataka*).
9. Шевченко, В. М. (2017). Формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх фахівців з обліку та оподаткування в процесі професійної

підготовки. *Молодий вчений*, 48, 297-302 (Shevchenko, V. M. (2017). Forming information and analytical competency in future specialists in accounting and taxation during professional training. *Young Scientist*, 8 (48), 297-302).

10. Ягупов, В. В. (2014). Методологія діагностування інформаційно-аналітичної компетентності керівників професійних навчальних закладів. *Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Педагогічні науки: перспективи та реалії* 5, 274-279 (Yahupov, V. V. (2014). Methodology for identifying information and analytical competency in leaders of professional education institutions. *Scientific Journal of M. P. Drahomanov National Pedagogical University. Series No 5: Pedagogical Sciences: Prospects and Realities*, 2, 274-279).

РЕЗЮМЕ

Третко Виталий. Формирование информационно-аналитической компетентности будущих экономистов-международников.

В статье обоснована важность информационно-аналитической компетентности в профессиональной подготовке будущих экономистов-международников, способных к поиску, отбору, анализу, переработке и структурированию информации с помощью современных средств информационных технологий. Определена сущность понятия информационно-аналитическая компетентность экономиста-международника, ее компонентный состав и рассмотрены основные проблемы по ее формированию. Проанализирована специфика профессиональной деятельности экономиста-международника в контексте глобализационных, интеграционных процессов и требований рынка труда. Обоснованы педагогические условия, обеспечивающие эффективность формирования информационно-аналитической компетентности экономистов-международников.

Ключевые слова: экономист-международник, компетентность, информационно-аналитическая компетентность, формирование информационно-аналитической компетентности, педагогические условия.

SUMMARY

Tretko Vitaliy. Forming the informational and analytical competence of future economists in international relations.

The article substantiates the importance of informational and analytical competence in training of the future economists in international relations who are capable of searching, selecting, analyzing, processing and structuring information with the help of modern means of information technologies. The essence of the concept of informational and analytical competence of economists in international relations, its component composition and the main problems with its formation are considered. The specifics of the professional activity of economists in international relations in the context of globalization, integration processes and labor market requirements are analyzed. The pedagogical conditions that ensure the effectiveness of forming the informational and analytical competence of economists in international relations (strengthening the motivation of future economists in international relations to use Internet technologies; designing an informational educational environment for ensuring the systematic development of information culture; using exercises for development of the speed and flexibility of student's analytical thinking; transformation of the content of training of future economists in international relations on the basis of interdisciplinary integration; providing professional foreign language self-improvement through application of innovative forms of learning; improving the project activity of future economists in international relations). The importance of using information resources for the formation of informational and analytical competence of future economists in international relations is emphasized.

It has been summarized, that the problem of forming informational and analytical competence of future economists in international relations is one of the pressing problems in pedagogical theory and practice, which requires further study and decision. The trends to improve the quality of the process of informatization of economic education are highlighted: to improve the methodology and strategies for selecting the content, methods and forms of education that correspond to the tasks of the future economists in international relations in the conditions of the information environment; designing and implementing scientific and methodological educational systems focused on the development of intellectual potential of students, formation of informational and computer literacy, activity, tolerance, flexibility, analytical thinking, information reflection and responsibility; creation and application of ICT tools that provide the functions of collecting, producing, storing, and transmitting information.

Key words: *economists in international relations, competence, informational and analytical competence, formation of informational and analytical competence, pedagogical conditions.*

УДК 378:373.2-051]:355.4(477)-057.36

Вікторія Удот

Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки

ORCID ID 0000-0002-7737-8517

DOI 10.24139/2312-5993/2018.09/315-326

ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВЗАЄМОДІЇ З РОДИНАМИ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

У статті науково обґрунтовано та графічно представлено структурно-функціональну модель професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до взаємодії з родинами учасників бойових дій, яка складається із п'яти блоків: цільового, методологічного, змістового, процесуального та результативного. Автором проаналізовано підходи провідних науковців до категорій «модель» і «моделювання» та сформульовано власні визначення цих понять. Узагальнено вимоги, які забезпечують відповідність структурно-функціональної моделі цілям моделювання й ефективності її функціонування.

Ключові слова: *взаємодія, вихователь, заклад дошкільної освіти, метод моделювання, модель, професійна підготовка, родина учасника бойових дій, структурно-функціональна модель.*

Постановка проблеми. У зв'язку з соціально-політичною ситуацією в нашій державі стрімко збільшується кількість родин, члени яких брали/беруть участь у бойових діях, а також сирітських родин (унаслідок загибелі членів родин). Таке становище в родині впливає великою мірою на виховання, формування та розвиток особистості дитини, особливо дошкільного віку. Вихователі закладів дошкільної освіти разом з батьками (членами родин) повинні сприяти гармонійному розвитку дошкільника. Для цього педагогам необхідно враховувати особливості, проблеми та